

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 21 Sierpnia V. S. ROKU 1807

S. PETERSBURG VS. d. 9 Sierpnia. Za świadectwem WX. Konstantyna iż obywatele Gubernii Inflantskiej z szczególniejszą gorliwością i ochotą dawali wszelką pomoc, iaka była w ich mocy, i dostarczali wszystkie potrzeby wojsku dla ulżenia marszu trudnego, J. J. Mość oświadczywszy najwyższe ukontentowanie za to Gubernatorowi cywilnemu Richterowi, przez niego wdzięczność okazać raczył szlachcie Inflantskiej, kupcom, mieyskim i wieyskim mieszkańcom.

Na przełożenie Ministra wojennych sił morskich, J. J. Mość nowym sposobem urządzać kazał utrzymywanie nadbrzeżnych ogniów, nieruchomych i pływających, które mają oświecać żeglarzów w ciemności nocney; dla bliższego dozoru postanowiony jest nad onemi Dyrektor; i wyznaczone summy potrzebne.

Nadworny konsyliarz Szczerbaków domowi edukacyjnemu w S. Petersburgu przyniósł w ofierze 2 tysiące czerwonych z ot. ażeby z procentu od tej summy edukować się mogły dwie ubogie panienki.

Od początku roku terażniejszego do d. 1 lipca przywieziono do portu tutejszego rozmaitych towarów za 8 millionów 372 t. rubli.

Podpółkownik Sanderes który dystyngwował się w bitwie otrzymał rangę Półkownika. Theodozyi komendant Półkownik Heinic umieszczony w armii. Podpółkownik Kozyrski został komendantem półku leibkirysyerów, Maior Schmidt Naszeburgskiego muszkietyerów, Maior Łaptiew 7 strzelców Podpółkownik Goleniszczew umieszczony w Kamczatskim muszkietyerów.

Wymaznią się z rang listy polegli w boju. Maior Wietoszkina, Olenin, Podporucznik Ulanicki, Kraiewski, Chorąży Nazimow, Stabs Kapitan Aristow, Porucznik Paikul, Podporucznik Pecin, Stabs Kapitan Łaptin, Porucznik Grund, Podporucznik Daniłow, Smietanin, Timofiejew, Chorąży Orłow, Maior Płutałow, Kapitan Tilen, Porucznik Palmstrauch, Stabs Kapitan Chwostow, Podporucznik Sorokin, Maior Turgeniew, Podporucznik Gorczakow, Burdakow, Chorąży Czerncow, Porucznik Popow, Mirczo, Chorąży Jarcow, stabs Kapitan Niehiedow-Umarli z ran odniesionych. Chorąży Kaniński Kornet Karastowcow, Maior Zawarzi, stabs Kapitan Baratiński, Kapitan Kobielański, Porucznik Engelhardt, Podporucznik Pauffler, stabs Kapitan Tisleniew, porucznik Jaworski, podporucznik Hawryłow, Podpółkownik Hurich, porucznik Aferow, podporucznik Matuszewicz, Kazin, porucznik Błagowo, chorąży Wołkoński, Łukaszew, podporucznik Tarkanow, porucznik Etin, Michajłow, Maior Akse-now Kapitan Synbarowski. Umarli z chorob. Szef Orenburskiego półku dragonii GL, Woiewodzki,

Szef 17 półku strzelców Półkownik Kariagin, woysk Dońskich Podpółkownik Krukow, Półkownik Hrihoriew, Kornet Tatarinow, porucznik Kowalok, chorąży Jaworski, Tatarinow, porucznik Escher, chorąży Sziguron, Maior Kozłow, podporucznik Rowiński, chorąży Depf Filinger, Stupin, Korsakow, Jurkowski, Porucznik Panafidin, Audytor Hubkin, porucznik Hulewicz, podporucznik Baranow, Audytor Bielezierow, Kapitan Kuzmin, stabs Kapitan Prugan.

GL floty General Zeugmeister Gering w nadgrode długiej służby, i doprowadzenia twierdz Cronstadzkich do požadanego stanu otrzymał order S Anny 1 klasy.

Następujący obywatele przynieśli ofiarę oyczyznie na uzbrojenie i opatrzenie wojska ziemskiego. Kupcy Eupatoryjscy 5600 rubli. Kupcy Perekopscy 2800. Rozmaitych wsi Tatarowie 2400. Obywatele Airczyńscy 1400. Powiatu Elizabetgradzkiego 2900. Powiatu Olwiopolskiego 3200. Powiatu Mariupolskiego 12400.

CONSTANTINOPOL d. 1 lipca. Nowy Sultan Mustafa 4 rozkazał, ażeby odtąd posłowie zagraniczni, gdy kaze potrzeba, udawali się prosto do Reis Effendego, nie zaś do innych Ministrów Porty Ottomańskiej; ten zwyczaj u Turków dawny, częstokroć w zdarzeniach bardzo ważnych zamiedbany był, pod panowaniem Selima 3, co narodziło między innymi wiele przyczynami nieukontentowania z rządów jego. Podobnym sposobem następcy jedne po drugich wskrzesza i przywraca innych wiele dawnych zwyczajów, tak żeby śladu żadnego nie było, że tu zaczynamy kiedy zbliżać się do Europejskiego wzoru.

Spokojność zdaie się kwitnąć w stolicy naszej, trudno jednak nie widzieć że porządku i karności wojskowej nie mamy. Janczarowie coraz nowe pretensye ścielą do rządu; nie przestając na tém, iż wymogli zniesienie wojska regularnego, wyrażnie żądali ażeby zburzone były nawet koszary, w których ten żołnierz nie miły przebywał; stosując się do woli Mnsta'a kazał gmachy one z ziemią zrównać; lękamy się ażeby ta powolność nie zrobiła ich zuchwalszemi. Wiadomo iak wielu Ministrów zamordowali sami w dzień rewolucy, albo na ich rozkaz Selim przed ustąpieniem z tronu; nie dość na tém; żądali niedawno aby im pokazano głowę kilku pozostałych. Stało się zadość, ieden dozorca żywności był z rzędu Ublemów, zatem osoba jego nietykalną była według prawa: znalazł się sposob, wyniósł nieszczęśliwego Sultana na dostojność Baszowską, i udusić kazał. iako już pozbawionego pierwszey powagi. Marszałek dworu matki Selima, wodz straży jego pała-

cowey straszny wyrok usłyszeli: zastępca Wezyra w stolicy stracił tylko urząd, i ma się za szczęśliwego.

Podobna niekarność panuje w obozach; wielu wodzów zamordowało bez sądu swawolne żołnierstwo, niektórzy przecie ratowali się ucieczką, lecz majątek stracić muszą, który dawnym zwyczajem u Turków, do skarbu Sułtańskiego wpływa. Aga Janczarski był złożony z urzędu i oddalić się musiał z obozu; oświadczyli chęć żołnierze iż temu jedynie podlegać będą i został przywrócony; zwierzchność nie widzi żadnego sposobu oparcia się rozłukanemu gminowi. Za rządów Selima Tejar Basza Trebizondy w Azji za nieposłuszeństwo i bunt jawny z urzędu wyzuty, straciwszy w bitwie stronników swoich, tułał się w gnanie; Mustafa przywrócił mu wszystko. Celeby został Wezyrem W. wielkorządca Egiptu Kurschid tak dawno utrzymujący się w Cairze przeciw Mammelukom i Albańczykom, któremu świetności przydały odniesione korzyści nad wojskiem Angielskim został teraz przywołany do Europy, otrzymał dostojność Wielkorządcy Romelii, i kommandę najwyższą armii na Serwianów przeznaczony.

Gdy zaś tak wielkie odmiany dzieją się w Europie Wehabitowie rozszerzają panowanie swoje nad Azją; już cała prawie Arabia im hołduje; miasta święte Mecca i Medina w ich są rękę; zostawał jeszcze Sultanowi w tej stronie port handlowy, obronna twierdza Gedda; i tę niedawno podbili poraziwszy naprzód w otwartym polu Ottomanskiego wodza, który z odsieczą przybywał. Trudno będzie Dywanowi nawet w spokojnych czasach kraj stracony odzyskać; dostatki przy grobie Prorockim znalezione rozproszyli naieźnicy.

Kapitan Basza naprawiwszy w cieśninie Dardanelskiej flotę zkolataną mocno w pierwszej bitwie z zprzymierzeńcami, powrócił pod Tenedos, ięśliby niepodobno było tak ważną wyspę odzyskać. Lecz powrócił do niej z Lemnos i Stalimene nieprzyjaciel, przyszło do powtórnej walki, której był ten skutek, iż Admirał Turecki do portów swoich ustępować musiał; jedna strona drugiej nie zabrała anież zatopila żadnego okrętu, lecz Turcy przedsięwzięcia zaniechać musieli; nawet wojsko na ląd wysadzone nic nie dokazawszy powróciło na flotę; nieprzyjaciel trzymając Tenedos mocen jest przeszkadzać dowozu żywności do Constantinopola z morza śródziemnego.

D. 14 Czerwca Mustafa 4 uroczystym obrzędkiem udał się do Meczetu Mahometa 2, który z Sultanów pierwszy miasto nasze stolicę Imperatorów wschodnich przemienił w Turecką zwycięzca. Tu po odprawionej modlitwie Monarcha kazał imie swoje zapisać w 61 Ode czyli kompanią Janczarów, słynącą zwycięztwami już nieraz odniesionemi na woynach dawniejszych, to uczyniwszy wziął podany sobie puhar złoty, i wypił za zdrowie pomienionej Ody, naczynie zaś napełnione złotem darował Adze. Z tej świątyni przeszedł do meczetu Eiub, gdzie przypasał szablę Proroka w śród okrzyków niezliczonego ludu; podający urzędnik powiedział: idź a zwyciężysz nieprzyjaciół twoich. Tę szablę według podania Tureckiego nosił Amurat 2 gdy zdobywał Adrianopol i Władysława Króla zwyciężał pod Warną.

LONDYN 31 lipca. Zatrwożyła tutejszą stolicę wiadomość odebrana z Ameryki pó nocney. Z okrętów Angielskich, które pod kommandą Admirała Berkeley krążyły przed portem New Yorck, uciekło 3 maytków Kapitan Humpfreis okrętu Leopard mając sprawiedliwe podeyrzenie, iż ci ludzie znajdują się na fregacie RPtey, wezwał kommandanta oney Barrow, ażeby dopuścił przeysć do siebie naszym, i zbiegow szukać. Odmówiono; za tem nastąpił wkrótce wystrzał z armat okrętowych, odpowiedziała kilkakroć fregata, lecz nakoniec w siłach słabsza flagę zwiesiła. Przeszli do niej Angielscy maytkowie, i wspomnionych ludzi znalazłszy w utaieniu na swój statek odprowadzili. Pytał się Officyera przyslanego Barrow, ięśliby fregatę poczytać nie chciał za prawą zdobycz, i podawał iemu szpadę na znak iż zna się być ięncem Angielskim. Odpowiedziano, iż mocen iest Amerykanin płynąć gdzie się podoba, iakoż wkrótce fregata Chesapeak do portu Hamptom zawinela.

Z naszey strony niceśmy nie stracili Barrów miał 6 ludzi zabitych, 21 ranionych, między temi sam się liczy. Ten przypadek nagle rozgłoszony sprawił powszechne mniemanie iż wojnę z RPtą mieć będziemy. Pytali się o to Ministrów Reprezentanci w izbie niższej, troskliwi ażeby liczba nieprzyjaciół narodu naszego pomnożoną nie była. Lecz wkrótce odebrali zaspokajającą odpowiedź, że rzecz skończy się na ugodzie ponieważ minister zagranicznych interessow Canning i poseł Amerykański Monroe dali sobie słowo, rzecz roztrząsnąć sprawiedliwie, i pokrzywdzonej stronie dać nadgodę.

Tenże Cannig w izbie niższej oświadczywszy naprzód że umowa przez Lorda Hutchinson d. 28 Stycznia w Memlu podpisana, względem dawania pomocy pieniężnej Królowi Pruskiemu nie była potwierdzona zatem upadła, czytał dwa pisma Królewskie. W pierwszym doniosł Monarcha, iż przed trzema tygodniami odnowił z Szwecją obronne przymierze na zasadach dawniejszych, z tą jedynie odmianą ażeby Gustaw Adolf żołnierza swego 18 tysięcy zprowadził do Pomeranii przeciw spólnemu nieprzyjacielowi, za co Brytania W. znaczniejsze już posiłki dać powinna, daley wyraził, że przed zakończeniem wojny lądowej zaliczył na potrzeby Fryderyka 3 100 tysięcy FS. broni zaś i ammunicyi dostarczył Prussakom za 200 tysięcy FS. które summy izba niższa zechce zwrócić skarbowi Królewskiemu. W piśmie drugim oświadczył Monarcha, iż ufa zupełnie przywiązaniu i gorliwości Reprezentantów o honor Korony i dobro oyczyny; spodziewa się przeto że w okolicznościach terazniejszych takie wynaydą środki, ażeby Jerzy 3 mógł być zawsze gotowym i silnym do zniszczenia zamysłów nieprzyjaznych. Co znaczy, że izba niższa przed następującemi blisko wakacyami powinna Ministrom dać pozwolenie na zaciąg summ potrzebnych skarbowi. Zgodzono się iednomyslnie na wszystko, i Królowi podziękowano za Oycowską troskliwość o dobro poddanych.

W teyże izbie niższej Minister woieny Lord Cartlereagh ukazał swój projekt względem siły zbroyney narodu; usprawiedliwił naprzód Administracyą, iż opóźnić się wolała, niż dzieło przynosić nie dóyrzałe; dowiodł iż Brytania W. na własną i osad obronę, posiłkowanie zprzymierzeńców, na-

jeżdżanie krajów nieprzyjacielskich, dziś więcej żołnierza potrzebuje, niż dawne. Rząd więc umyślił armię pomnożyć głów 30 tysiącami, co tym sposobem wykona, gdy 30 tysięcy Officyerów i żołnierzy przeniesie z milicyi do regularnych półków, zostawiając każdemu z tamtey człowiekowi wolność wyboru w dniach tylko 30. Ażeby zaś milicya niedopełnioną nie została, z ochotników trzeba losem wyciągnąć 30 tysięcy i przenieść do milicyi. Powstały liczne sprawy; Opozycja zwyczajnie czyniła zarzuty, przyszło nakoniec do zbierania głosów; projekt Lorda Castlereagh przyjęty został od 187 Reprezentantów, przeciwko 90.

Admiralicya nie tylko nie odwołała wojsk Angielskich z Pomeranii Szwedzkiej, aniteż wstrzymuje floty przewozowych, które pierwszym noszą posiłek, owszem coraz ogromniejsze czyni przygotowania i wyprawy. Admiral Gambier ma flagę na okręcie X, Gallii, Hood na Centaurze, Keats na Marsie, Stanhope na Pompeiuszu; ci wszyscy iuż są pod żaglem śpiesząc do Sundu i Bałtyckiego morza; Effington jeszcze został w Yarmouth z tylną strażą; ogółem wszyscy liczą 54 okręta zbrojne; dowod iż najważniejsze być musi przedsięwzięcie. Jedni mówią, że Dunczyków naprzód atakować mamy; drugich zdaniem ten naród z Anglią chce mieć przymierze. U Mi istrów niedościgną tajemnica; tylko pisma im przychylnie zaręczają śmieją, że za dni kilka naród usłyszy o wielkich sprawach i dziwnych. Takich też właśnie s odziewają się Angliacy po ogromney potędze którą wystali, i do świadczaniu wodzów znanym.

Tymczasem Admiralicya nie przestając na wojsku iuż posłanem ku północy, nie słucha bynajmniej ostrzych przymówek Opozycji, która twierdzi, że z miejsca na drugie pędzi żołnierza nie mając pewnego celu; owszem najmuje coraz więcej statków przewozowych. Przed kilku dniami z Dunes wyszło kilkadziesiąt, które poniosły 10 tysięcy zbrojnych; w Yarmouth zgromadziła kilkadziesiąt innych, na które wsadzono 12 tysięcy; w Shernes jeszcze kilkadziesiąt, na które zabiera się 6 tysięcy gwardyi i wiele innych regimentów. Stowem nigdy w żadnym czasie Brytania W. ogromniejszej potęgi na jedną wyprawę nie posłała. I chociaż Francuzi z Batawami ledwie o nowem uzbrojeniu swojej flotyli myśleć zaczynają, rząd nasz nie chcąc być niegotowym na żadne przypadki, zalecił Officyerom artylleryi, zwiędzić pilnie nadbrzeża 3 Królestw, miejsca które y się jeszcze znalazły dostępne obwarować do obrony i wierną dać o wszystkiem sprawę.

Niedawno Admiralicya zakaz wydała powszechny, żeby żaden statek Angielski i obcy z portów naszych wychodzić nie śmiał pod żagle. Przyczynę zgadywać trzeba było, dziś ją wiemy, chciał rząd mieć po rzebną liczbę maytków na osadzenie floty Bałtyckiej; tę gdy zebrał, to jest 4 tysiące, znowu porty i żegluga kupiecka są otwarte.

Po długiej wątpliwosci nakoniec mamy pewność, że iak Buenos Ayres nie jest przez Anglików zdobyte, iak Montevideo nie jest odzyskane przez Hiszpanów; owszem Liniers tych wodz po niepomyślny wyprawie do Sacramento, zkąd chciał wygnąć Anglików, postanowił zachować się odpor- nie. Achmuty i Stirling zaczętnie czynić nie mo-

gą sił nie mając przyzwolonych i nie mogąc doczekać się przybycia Admirala Murray z G. Craw urd. Nad tych obrótem zastanawia się z podziwieniem powszechność Angielska. Udali się naprzód do Przygórką dobrej nadziei, zkąd płynąć mieli do S. Helene, zkąd znowu na rzekę Plata; lecz ponieważ nie ta jest zwyczajnie droga żeglujących, a ci wodzowie do Montevideo nie przybyli, iak doniosł okręt teraz przybyły, rozumieć zaczynamy, że wyszedłszy z Przygórką do Europy powracają, alboteż płyną do krajów odleglejszych, np do Limy, iak z początku mówiono. Donosi Admiral Stirling, że obywatele Hiszpańscy miasta Montevideo i okolic chociaż podbici, nie mają bynajmniej nienawiści ku Anglikom; towarów naszych i produktów zniszczyli u siebie bardzo wiele, przeto iedynie, że z kraju nieprzyjacielskiego do nich przyszły.

Parlament nasz będzie zamknięty d. 15 sierpnia. Lord Collingwood donosi, że flotta Hiszpańsko Francuzka w porcie Cadix stoi zawsze gotowa do żeglugi, lecz na morzu pokazać się nie śmie w obliczu Angielskiej. Ten Admiral z Cesarzem Marokańskim umowę zawarł; floty nasze mieć będą w portach ie o bydło, zboże, wszelką żywność świeżą, i ochronienie w przypadku; nawzajem Brytania W. obowiązała się temu Panu dostarczyć broń, amunicyi.

Przed kilku dniami X. Gloucester zakładał węgielny kamień wspaniałego i wygodnego domu, który dla głucho niemych z urodzenia zbudować postanowiła szczodroblwość wielu obywatelów znaczniejszych.

W izbie niższej Reprezentant Wellesley podał projekt, który ma zupełnie usmierzyć Irlandzkie rozruchy, oraz sprawić ażeby nigdy przez wiek odnowić się nie mogły. Wspomniał naprzód, że jeszcze Dubliński Parlament stanowić musiał surowe przepisy od r. 1796 na potłumienie rokoszów; skutek pomyślny dobroć ich okazał. Lecz ponieważ bunt odnowić się może, kazala roztropność prawodawcom wcześniej przewidzieć grozną klęskę, zapobiedz złemu, lub odwrócić. Na ten koniec dać trzeba Wice Królowi moc zupełną ogłaszania miast i Hrabstw zbuntowanemi, aresztowania po dawnemu podeyrzanych osob, któreby się nie znalazły w mieszkaniu swoim od zachodu słońca do wschodu, z dodatkiem tylko, iż sążone koniecznie być mają na pierwszej kadencyi trybunałów krajowych; nakoniec zabronienia Irlandczykom noszenia broń, wywoławszy niektórych tylko, tych zaś imiona mają być zapisane i ogłoszone. Ta władza służyć ma Wice Królom na lat 7.

Powstała przeciw projektowi Opozycja; iedni szydersko dowodzili, że odwoławszy Irlandczykom ostatnią nadzieję zażywania kiedykolwiek obywatelskich przywilejów, i służenia oyczyźnie z honorem, przy wolnem wyznaniu obrządków religii katolickiej, iuż można resztę bezpiecznie, bez boiaźni odporu wydzierać. Inni radzili projekt niemily i gwałtowny na rok ieden tylko utrzymać. Sheridan chciał żeby go na dzień ieden nawet nie pisano, gdyż w Irlandyi kwitnie spokojność, iuż zaś uciskać i straszyć Irlandczyków nie przystoi bez ostatniej potrzeby. Odpowiedziela przeciwnikom strona Ministeryalna, że onemu narodowi zawsze pobłażali, przez co w nich korzenił się duch nieposłuszeń-

stwa i buntu, że radzi widzieliby zapaloną w Dublinie przez fanatyzm pochodną wojnę domową. Zatem większość głosów przyjął projekt wniesiony.

Słychać, iż od Lorda Hutchinson z Pruss gońcic przysłany przyniósł do rządu naszego wezwanie, abyśmy się złożyli do pokoju powszechnego. To pewna, iż z Malty, Egiptu, Constantinopola żadnych nie ogłoszono wiadomości; doniesiono z Sycylii, że córka Ferdynanda 4 Marya Krystyna w Palermo zaślubiona została bratu Króla Sardyńskiego Karolowi. Rząd nasz rozwiązać kazał z niemiłą regimencją pieszy Troberg, który będąc w Maltańskiej załodze buał podniósł. Oficerowie do innych przeniesieni. Ponieważ Prezydent Jefferson statecznie odmawia piastować dłużej ten urząd, podali się za kandydatów Madison, Monroe, Clinton, Langdon.

Niedawno zdarzył się u nas przypadek następujący. Gdy Król z pojazdu wysiadał przed pałacem swoim, kobieta przystoynie odziana wnieść chciała za nim do środka w tłumie ludzi dworskich. Przytrzymaną oddano policyi, która wnet przypomniała, że ta sama jest, co przed 7 tygodniami chciała podobnym sposobem zbliżyć się do Monarchy. Spytana o przyczynę odpowiadała z gniewem i dumą, że przysłana jest z niebios, ażeby Królowi obawiła wielkie prawdy, którego rządy byłby najszcześniejsze, gdyby siedł iedynie za skłonnością serca swego. Zadną broń przy sobie nie miała, niosła tylko prozbę, którą chciała podać; zowie się Margeryflete; zaprowadzono ją do Ministrów; najpodobniejsza rzecz do prawdy, że ma rozum pomieszany.

Z okoliczności odmian niedawno zdarzonych w Constantinopolu pisma tutejsze dały krótką wiadomość o Janzarach, i częstych zatargach tej milicyi z Sultanami. Pod Amuratem 2 i Mahometem 2 utrzymywani w pierwsiakowej karności, założycielami byli Turckiego państwa w Europie w 15 wieku na początku 16 Selim 1 za ich pomocą usiadłszy gwałtownie tron cyrowski, postanowił iednak wytepcić lud niebezpieczny; iakoż przez częste wojny zmniejszył liczbę od 40 do 12 tysięcy. Soliman W panował chwalebnie, i posłusznych widział Janzarów, takimi zawsze byli pod rządem czynnych Monarchów. W 17 wieku Osman 1 chciał milicyą rozwiązać, lecz w tem przedsięwzięciu tron i życie stracił Pocobnego losu doznał Ibrahim. Mahometowi 4 w więzieniu zamkniętemu lat 4 żyć pozwalwszy, truczną wypić kazali. Na początku 18 wieku Mustafa 2 o reformie zamysłał stracił berło. To samo nieszczęście potkało brata iego i następcę Acimeta 3 w r. 1750. Odtąd do r. 1807 spokojnie panowali Mahomet 5, Osman 3, Mustafa 3, Abdul Hamid, i Selim 3. To żaden z nich ostatniego wyiowszy mieć nie chciał nieprzyjaciółami Janzarów.

BERLIN d. 1 Sierpnia. Minister Berthier Marszałkowie Lanres, Ney, i G. Victor idę z Pruss iechali do Paryża. Pod Stralsundem, ugoda skutku nie wzięła; więc Erune przystąpił do robot obłężenie poprzedzać zwykłych. Gdy więc Francuzi szanice sypać zaczęli, Szwedzki garnizon od-

krył kilka batteryi w oszańcowanym obozie przed murami iakoteż na wyspie Danholm; działowe ich szalupy do odnogi morskiej weszły, o którą nieprzyjaciel opiera skrzydło; takim sposobem powstał zewsząd razem ogień krzyżowy. G. Loison kierując obłężeniem, i Szef inżynierów śl sząc gęsto strzelanie pospieszają w te strony: pierwszego z nich armatna kula lekko raziwszy o ziemię rzuciła, pod drugim zabiła konia.

Słychać, że do naszego Miasta na załogę przyiść nie mają regimenta gwardyjskie i inne, które tu dawniej stać zwykły, lecz G. Blucher który niedawno z Pomeranii Szwedzkiej ustąpił. Król zabawi ieszcze w Królewcu gdzie G. Ruchel miał być uwolniony od służby z pensją. Goltz będzie Ministrem zagranicznych interesów, Hardenberg skarbowym.

HAGA d. 31 lipca. Nakazane jest w kraju naszym uroczyste nabożeństwo za pokoy szczęśliwie przywrócony. Napoleon d. 28 powrócił do S. Cloud, i dawał audyencye zwyczajne. W Holenderskich granicach mają wkrótce nastąpić odmiany; na południu mamy odstąpić Francuzom twierdz niektórych, tak żeby odtąd Moza rozgraniczała dwa narody do uścia swego; w zamięć zaś otrzymamy kilka powiatow na wschodzie od ściany Niemieckiej. W Amsterdamie, naszej stolicy Anvers od kilku tygodni umiera bardzo wiele dzieci na ospę naturalną; uparci iednak rodzice nie chcą złożyć uprzedzenia dawnego, i użyć zbawienego ratunku w ospie krowiej, za który wynalazek Angielski Parlament niedawno ieszcze nadgrode powtórną 10 tysięcy FS. przeznaczył Doktorowi Jenner. W Paryżu rząd ogłosił nadgrode 12 tysięcy franków lekarzowi, który naydoskonalej opisze chorobę Croupe zwaną, i poda naypewniejszy sp soby leczenia; z tej umarł syn starszy Ludwika Buonaparte.

Angielskie flotty dziś zajęte po większej części wyprawą do morza Bałtyckiego, nie pokazują się bliż o brzegów naszych; tak dalece iż porty Texel, Hevoetsluys, wszystkie inne są otwarte każdemu. Obojętnych narodów okręta w liczbie wielkiej zawiatają do nich, w czém Amerykanie innych przechodzą, tak znaczną ilość zamorskich produktow dostarczając, że te byłyby bardzo tanie, gdyby k pcy krajowi nie ociągali się z odprzedaniem, zostając w powatpiwaniu, iaki obrót wezmą okoliczności polityczne.

Woyska Hiszpańskie, iak świadczą listy z Niemiec odebrane, nie usiają w marszu pośpieszając do Hannoveru; iuż ich dywizya pierwsza do tej stolicy wkroczyła z licznym parkiem artylleryi połowej; wkrótce spodziewany jest tamże z drugimi dywizyami sam naywyższy komendant onych Margrabia La Romana.

WIEDEN d. 15 Sierpnia. Cesarz regimentowi pieszemu Arcy X. Józefa kazał przyiść imię CL. Baillet Szefa dzisiejszego GL. Latterman powraca do służby, i będzie komendantem w Sclavonii. CL. Brodanowich od niej uwolniony z pensją, iakoteż GM. Stoianich i Rakitchewich Umarli GM. Blodig, Sternfeld Caballini.